

Evaluatie Lokale Inclusie Agenda 2024+

2025

Gemeente **Borne**

Inhoudsopgave

1. Evaluatie actiepunten inclusie agenda	2
1.1. Inleiding	2
1.2. Thema Inclusieve leefomgeving	2
Actiepunten 2024	2
Evaluatie van actiepunten	2
1.3. Thema zorg en ondersteuning	3
Actiepunten 2024	3
Evaluatie actiepunten	3
1.4. Thema cultuur en sport	3
Actiepunten 2024	3
Evaluatie actiepunten	3
1.5. Thema bewustwording, communicatie en dienstverlening	4
Actiepunten 2024	4
Evaluatie actiepunten	4
1.6. Thema discriminatie	4
Actiepunten 2024	4
Evaluatie actiepunten	5
1.7. Hoe verder	5
Actiepunten 2024	5
Evaluatie actiepunten	5
2. Lokale Inclusie Agenda 2024+ (2025)	6
2.1. Openstaande actiepunten 2024	6
2.2. Financiën	6
2.3. Doorlopende actiepunten	7
2.4. Actiepunten 2025	7

1. Evaluatie actiepunten inclusie agenda

1.1. Inleiding

In februari 2024 is de Lokale Inclusie Agenda 2024+ vastgesteld door de gemeenteraad. In deze inclusie agenda worden per thema verschillende geplande acties beschreven voor 2024. Per thema is in deze evaluatie te lezen welke actiepunten er waren gepland en welke actiepunten zijn uitgevoerd.

1.2. Thema Inclusieve leefomgeving

In de inclusie agenda wordt het belang van een toegankelijke leefomgeving beschreven waarbij mensen met een beperking net als ieder ander gebruik kunnen maken van buitenruimten, openbare gebouwen, woningen et cetera.

Actiepunten 2024

- Vervoersmaatschappijen aandacht vragen voor belemmeringen.
- Advies vragen aan ervaringsdeskundigen bij nieuwbouw of verbouw openbaar toegankelijke gebouwen of ruimten van de gemeente.
- In kader van Omgevingsplan onderzoeken of normen en regels kunnen worden opgenomen ter verbetering van toegankelijkheid.
- Met de BBO het thema inclusie bespreken, o.a. de toegankelijkheid en bereikbaarheid.
- Ervaringsdeskundigen betrekken bij wijzigingen in de openbare ruimte van openbaar toegankelijke ruimten van de gemeente.
- Jaarlijks een rondgang met ervaringsdeskundigen.
- Actualisatie speelbeleid

Evaluatie van actiepunten

Een deel van deze actiepunten zijn uitgezet en afgerond. Er is regionaal aandacht gevraagd bij vervoersmaatschappijen voor toegankelijkheidsproblemen. Verder is het sinds december 2024 mogelijk om met FlexRRReis flexibeler van de ene naar andere halte in Borne te reizen. In deze 8-persoonsbus is plek voor om één rolstoelgebruiker in een (elektrische) rolstoel te vervoeren. Hiernaast zijn er ervaringsdeskundigen betrokken bij wijzigingen in de openbare ruimte. Voorbeelden hiervan zijn de F35 tussen Azelosestraat en Oonksweg, de herinrichting Wensink Zuid en de herinrichting van het centrum. Ervaringsdeskundigen zijn ook betrokken bij de ontwikkeling van het Huis van Borne. Vanuit de adviesraad sociaal domein wordt aangevuld dat de ervaringsdeskundigen nog regelmatig zelf contact zoeken met de gemeente om betrokken te worden bij verbouwingen en herinrichtingen. In het concept speelbeleid is aandacht voor de toegankelijkheid van speellocaties voor kinderen met een beperking, ouders met een beperking en ouderen. Hierbij wordt het belang van inclusief spelen genoemd en de ambitie uitgesproken om minimaal twee samenspeelplekken in gemeente Borne te gaan realiseren in navolging op de motie die hierover is ingediend. In de BBO is aandacht besteed aan het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid van het centrum. Zo is er bijvoorbeeld bij de ingang van ROAST it een drempelhulp neergelegd en is er aandacht gevraagd voor het toegankelijk plaatsen van reclameborden in het centrum.

In 2024 is er geen rondgang geweest met ervaringsdeskundigen. Toegankelijkheid is een van de aspecten in de Omgevingswet en hier volgt logischerwijs uit dat het thema toegankelijkheid wordt opgenomen in de Omgevingsvisie.

Er is eerst een Contourendocument opgesteld waarin de verbinding met het fysieke domein is gelegd en er aandacht is voor inclusie en toegankelijkheid. Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie wordt dit vervolgens meegenomen.

1.3. Thema zorg en ondersteuning

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo2015) staat dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving. Waar dit inwoners niet zelf lukt, of met hulp van familie, het eigen sociale netwerk of met de inzet van voorliggende voorzieningen, ondersteunt de gemeente.

Actiepunten 2024

- Zichtbaarheid en herkenbaarheid Sociaal Hus Borne vergroten.
- Extra personele formatie in het Sociaal Hus Borne om inwoners meer te kunnen ondersteunen.
- Inwoners kunnen buiten reguliere openingstijden van het Sociaal Hus Borne afspraken maken voor ondersteuning.
- Consulents Sociaal Hus Borne aanwezig op vindplekken.

Evaluatie actiepunten

Alle actiepunten op dit thema zijn behaald. Op verschillende manieren is er aan de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het Sociaal Hus Borne gewerkt. Het Sociaal Hus was aanwezig bij verschillende wijkbijeenkomsten. Verder is er maandelijks een artikel in de week van Borne geplaatst over een thema met betrekking tot het Sociaal Hus. Wekelijks posten zij een nieuwsitem op hun nieuwe website en social media pagina's. Via Wijkkracht, Vluchtelingenwerk, GGD, Kulturhus en ouderenzorg instellingen zijn er flyers verspreid.

Ook is vanuit de SPUK GALA voor 16 uur een consultant Sociaal Hus toegevoegd aan het Sociaal Hus om uitvoering te geven aan het project Welzijn op Recept. Twee consultants Sociaal Hus zijn vanuit Welzijn op recept gekoppeld aan alle huisartsenpraktijken voor inwoners met een psychosociale ondersteuningsvraag. De meeste inwoners nemen tijdens het inlooppreekuur of via de mail of telefoon contact op. Inwoners kunnen ad hoc buiten de inlooppreekuren inlopen. Tot slot zijn de consultants van het Sociaal Hus op verschillende vindplekken aanwezig, zoals bij diverse bijeenkomsten, scootmobieldag, bijeenkomst ouderen, Senioren op Eigen Kracht (SOEK) vrijwilligers, koffiemiddag voor ouderen in de wijk Stroom-Esch en wijkbijeenkomst Wensink-Zuid en bij de huisartsenpraktijken.

1.4. Thema cultuur en sport

In de inclusie agenda wordt een toekomstbeeld geschetst waarbij iedereen niet alleen toeschouwer, maar ook medemaker van cultuur, vrije tijd en sport kan zijn ongeacht mogelijke beperkingen.

Actiepunten 2024

- In de Cultuurnota 2023+ staat dat verenigingen een brede toegankelijkheid waarborgen tot de kunst- en cultuurdeelname.
- In de subsidieregeling voor culturele verenigingen staat dat verenigingen bijdrage leveren aan sociale cohesie en inclusie.
- Met verenigingen en organisaties van grotere evenementen de door ervaringsdeskundigen genoemde belemmeringen bespreken.
- Actief communiceren dat buurtsportcoaches kunnen bemiddelen bij het vinden van een (sport)club of (sport)activiteit.

Evaluatie actiepunten

Een deel van deze actiepunten zijn uitgezet en afgerond. In de Cultuurnota 2024+ 'Meedoen is de kunst' is beschreven dat de gemeente een regierol heeft op onder andere inclusiviteit en diversiteit: "Het waarborgen van een brede toegankelijkheid tot de kunst- en cultuurdeelname". Met de verenigingen zijn de benoemde belemmeringen uit de inclusie agenda besproken. De buurtsportcoaches kijken op individueel niveau met de inwoner naar de vraag van de inwoner en wat

zij (of de verenigingen) nodig hebben om deel te kunnen nemen aan sport. Zo is een vakantie activiteit op vraag van een inwoner toegankelijk gemaakt voor een kind met een beperking. De buurtsportcoaches lopen er tegenaan dat na grote inspanning bij het toegankelijk maken van een activiteit, soms deelnemer niet komt. Hierin wordt een wederzijdse inspanning verwacht.

De subsidieregeling voor culturele verenigingen wordt in 2025 opgesteld. Met de vergunningverlening van de gemeente en de BBO is contact over de mogelijkheden om de evenementen stapsgewijs toegankelijker te maken. De benoemde belemmeringen door de ervaringsdeskundigen in de toegankelijkheid worden hierin meegenomen.

1.5. Thema bewustwording, communicatie en dienstverlening

Het is belangrijk dat de informatie vanuit de gemeente en de dienstverlening voor iedereen begrijpelijk en toegankelijk is.

Actiepunten 2024

- Aandacht vragen voor inclusie via de gemeentelijke communicatie.
- Met het Taalhus afspraken maken over versterken van basisvaardigheden.
- Oudere inwoners bevragen over digitale ondersteuning.
- Vraaggericht digitaal cursus aanbod aanbieden.

Evaluatie actiepunten

Alle actiepunten op dit thema zijn behaald. Op het gebied van lage basisvaardigheden en digitale inclusie zijn meerdere acties uitgevoerd. Drie keer per jaar komen sub-regionaal beleidsmedewerkers op het thema lage basisvaardigheden bij elkaar om samen op te trekken op dit thema en van elkaar te leren. Op dit moment wordt het Taalhus door voornamelijk NT2-ers bezocht. NT2-ers zijn mensen met Nederlands als tweede taal. Daarom wordt er in 2025 ingezet op het beter in beeld krijgen van de NT1-ers, mensen met Nederlands als moedertaal. Om het signaleren lage basisvaardigheden meer aandacht te geven is er met het Taalhus een rondgang gedaan langs de Wmo-consulenten.

Verder zijn er een aantal acties uitgezet naar aanleiding van de toegekende subsidie van de VNG voor digitale inclusie. Er is aan oudere inwoners van Borne gevraagd welke behoeften zij hebben voor digitale ondersteuning. Aan de hand van deze antwoorden is een vraaggerichte training aangeboden bij het Taalhus om de digitale vaardigheden te verbeteren. Voor deze training hadden tien deelnemers zich aangemeld. Uiteindelijk hebben zes deelnemers hebben aan deze vraaggerichte training deelgenomen. Vier deelnemers vanuit deze training zijn doorgestroomd naar vervolgtrainingen van het Kulturhus, zoals Digisterker, Digivitaler en Klik & Tik. Hiernaast wordt er samen met het Kulturhus een folder ontworpen met het aanbod voor het verbeteren van de digitale vaardigheden. Ook komt hierin een pagina met de mogelijkheden voor ondersteuning door het Sociaal Hus.

1.6. Thema discriminatie

Volgens artikel 1 van de Grondwet moet iedere Nederlander in een gelijke situatie, gelijk worden behandeld. Discriminatie op basis van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. In de inclusie agenda wordt ingezet op het versterken van de sociale norm "dat discriminatie niet oké is". Via gemeentelijke kanalen en bijeenkomsten draagt de gemeente dit uit.

Actiepunten 2024

- Regionaal inclusieoverleg starten.
- Aandacht besteden aan de nationale actiedagen/weken zoals de coming out day (vlagmoment).

Evaluatie actiepunten

Alle actiepunten op dit thema zijn behaald. Er is een lijst gedeeld met nationale actiedagen en actieweken met communicatie. Er wordt gekeken hoe er aan de inclusie momenten aandacht kan worden besteed via bijvoorbeeld social media. Vanaf eind 2024 is dit actiever opgepakt. Een aantal voorbeelden zijn de dag van de vrijwilliger en Orange the World. Naar aanleiding van de dag van de vrijwilliger is er aandacht gevraagd voor de verschillende manieren om vrijwilligerswerk te doen en is er verwezen naar het Sociaal Hus voor meer informatie hierover. Verder is er op verschillende manieren aandacht gevraagd voor Orange the World. Op 3 december 2024 is in teken hiervan de kerk oranje verlicht. Ook is er op social media en via Borne nieuws aandacht gevraagd voor Orange the World (tegen geweld tegen vrouwen en meisjes). Binnen en buiten het gemeentehuis hing een vlag en collegeleden hebben de gehele week een speldje van Orange the World gedragen. Tot slot stond de boekentafel in de bibliotheek in teken van het thema. Het regionale inclusieoverleg is in 2024 opgestart en wordt in 2025 uitgebreid.

1.7. Hoe verder

Inclusie moet een structureel aandachtsgebied worden voor gemeentelijk beleid en de hele Bornse gemeenschap. Om inzicht te krijgen hoever de gemeente staat met de inclusie en waar nog aan gewerkt moet worden zal gebruik worden gemaakt van de door de VNG ontwikkelde monitor VN-verdrag Handicap. Met deze monitor krijgen we door middel van een nulmeting inzicht waar we staan en op welke levensgebieden inzet gepleegd moet worden.

Actiepunten 2024

- VNG-monitor gebruiken voor inzicht inclusie.
- Advies van de Adviesraad sociaal domein over de acties voor inclusie voor 2025.
- Borging ervaringsdeskundigheid in Adviesraad sociaal domein.

Evaluatie actiepunten

Een deel van deze actiepunten zijn uitgezet en afgerond. De VNG-monitor is de zelfscan VN-verdrag Handicap geworden. Deze zelfscan is niet gebruikt om een nulmeting te doen of een andere evaluatie in 2024.

Vanaf d.d. 1 mei 2023 is ervaringsdeskundigheid op het gebied van Inclusie toegevoegd aan de Adviesraad sociaal domein. In de nieuwe, nog vast te stellen verordening voor de Adviesraad sociaal domein wordt de borging van brede ervaringsdeskundigheid in de Adviesraad en het actief benaderen van doelgroepen vastgelegd. Verder is bij de evaluatie van de actiepunten uit de inclusie agenda de Adviesraad sociaal domein betrokken geweest.

2. Lokale Inclusie Agenda 2024+ (2025)

2.1. Openstaande actiepunten 2024

Uit de evaluatie komt naar voren dat een aantal actiepunten voor 2024 aandacht behoeven.

In het Contourendocument is op hoofdlijnen aandacht voor inclusie en toegankelijkheid. De verdere uitwerking volgt in de Omgevingsvisie.

Uit het overleg met de Adviesraad sociaal domein is het idee naar voren gekomen om de jaarlijkse rondgang met ervaringsdeskundigen te vervangen door een activiteit rondom een inclusie thema om op deze manier meer van de variatie in doelgroepen te kunnen laten zien. Met de afdeling communicatie wordt samengewerkt om aandacht te vragen voor inclusie via de gemeentelijke communicatie kanalen.

De subsidieregeling wordt nog opgesteld. Op het moment dat hiervan sprake is, zal opgenomen worden dat cultuurverenigingen een bijdrage leveren aan sociale cohesie en inclusie.

Hiernaast moet er aandacht blijven voor het betrekken van ervaringsdeskundigen bij wijzigingen in de openbare ruimte en openbaar toegankelijke gebouwen of ruimten van de gemeente.

In de Lokale Inclusie Agenda 2024+ wordt beschreven dat de zelfscan VN-verdrag Handicap wordt gebruikt als nulmeting. Met de zelfscan kan de gemeente Borne inzicht krijgen in hoe de gemeente ervoor staat met inclusie en waar aandachtspunten en prioriteiten liggen.

De zelfscan VN-verdrag handicap bestaat uit geautomatiseerde vragenlijsten voor beleidsmedewerkers, bestuurders, inwoners en organisaties op zeven thema's die geselecteerd kunnen worden.

De thema's zijn:

1. *Onderwijs & ontwikkeling*: De toegankelijkheid van het onderwijs en de mogelijkheden voor inwoners om zich levenslang te kunnen ontwikkelen.
2. *Thuis*: De toegankelijkheid van woningen en de mogelijkheden voor iedereen om te wonen waar en hoe ze willen.
3. *Werk & inkomen*: De beschikbaarheid en toegankelijkheid van werkplekken en de mogelijkheden voor iedereen om maatschappelijke betekenis te hebben.
4. *Vrije tijd*: De toegankelijkheid van locaties en evenementen en de mogelijkheden om in je vrije tijd te doen wat je wilt.
5. *Vervoer*: De toegankelijkheid van (openbaar) vervoer en de mogelijkheden voor iedereen om zichzelf te kunnen verplaatsen.
6. *Welzijn, gezondheid & ondersteuning*: De beschikbaarheid van zorg en ondersteuning en de mogelijkheden voor iedereen om sociale contacten te onderhouden.
7. *Algemeen*: De wijze waarop de gemeente werkt aan beleidsontwikkeling, bewustwording, ervaringsdeskundigheid/ontmoeting en toegankelijkheid.

Het uitvoeren van de zelfscan op zeven thema's, vraagt veel tijd. Dit betekent dat de zelfscan gefaseerd wordt uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten van de zelfscan worden voor 2026 de nieuwe accenten gelegd.

Gezien de openstaande actiepunten vanuit de evaluatie en om aan te sluiten bij huidige ontwikkelingen wordt gestart met de thema's Vrije tijd, Welzijn, gezondheid & ondersteuning en Algemeen.

2.2. Financiën

Middels de toegekende subsidie van de VNG is extra aandacht besteed aan digitale inclusie. De overige actiepunten vanuit de inclusie agenda hebben geen kosten met zich meegebracht.

2.3. Doorlopende actiepunten

Een aantal van de in de Lokale Inclusie Agenda 2024+ benoemde actiepunten zijn doorlopende acties die in de standaard werkwijze zijn geborgd. Het gaat hier om de samenwerking met de afdeling communicatie om aandacht te vragen voor inclusie via de gemeentelijke communicatie kanalen en het betrekken van ervaringsdeskundigen bij significante aanpassingen in de openbare ruimte en openbaar toegankelijke gebouwen of ruimten van de gemeente.

2.4. Actiepunten 2025

De Lokale Inclusie Agenda 2024+ wordt in 2025 aangevuld met nieuwe actiepunten. Deze actiepunten komen voort uit de aandachtspunten van 2024, gesprekken met betrokken medewerkers van de gemeente en de Adviesraad sociaal domein.

Uit deze gesprekken kwam naar voren om de toegankelijkheid (van het centrum) van Borne inzichtelijk te maken en dit uit te dragen op de website van Borne en het Sociaal Hus. Volgens een recent onderzoek van de Toilet Alliantie scoort Borne na Hof van Twente het slechtste van Twente op het gebied van de aanwezigheid van openbare toiletten. De Adviesraad sociaal domein heeft hierom geadviseerd om aandacht te besteden aan de toegankelijkheid van openbare toiletten in Borne. Een eerste stap hierin is het vergroten van de vindbaarheid van bestaande toegankelijke toiletten.

Om de NT1-ers, mensen met Nederlands als moedertaal, beter in beeld te krijgen en lage basisvaardigheden nog beter te kunnen signaleren wordt de rondgang met het Taalhus langs de Wmo- en Jeugdconsulenten herhaald.

Vanuit de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen is het sinds 2020 verplicht om een verordening vast te stellen omtrent de inrichting van de antidiscriminatievoorziening en de uitvoering hiervan. Borne heeft de uitvoering van de antidiscriminatievoorziening belegd bij Vizier. Vizier geeft onafhankelijk advies en ondersteuning bij klachten over discriminatie aan inwoners en rapporteert de discriminatiemeldingen.

Actiepunten 2025 ingedeeld per thema	Wanneer
Thema Inclusieve leefomgeving - De toegankelijkheid van Borne wordt inzichtelijk gemaakt op de website van de gemeente en het Sociaal Hus. - De vindbaarheid van de bestaande toegankelijke toiletten wordt vergroot. - In de Omgevingsvisie worden de thema's inclusie en toegankelijkheid opgenomen. - De jaarlijkse rondgang met ervaringsdeskundigen wordt vervangen door een activiteit rondom een inclusie thema. - Het opstellen van uitstillingsbeleid	2 ^e kwartaal 2 ^e kwartaal 4 ^e kwartaal 3 ^e kwartaal 4 ^e kwartaal
Thema Zorg & ondersteuning Aandacht vragen voor het herkennen van lage basisvaardigheden bij de Jeugd- en Wmo consulenten en toe leiden naar het bestaande aanbod.	2 ^e kwartaal 2025

Actiepunten 2025 ingedeeld per thema	Wanneer
Thema Cultuur & sport - Het stimuleren van een prikkelvrij onderdeel van een (bestaand) evenement. - In de subsidieregeling voor culturele verenigingen wordt opgenomen dat verenigingen een bijdrage leveren aan sociale cohesie en inclusie.	4 ^e kwartaal 2025 4 ^e kwartaal 2025
Thema Bewustwording, communicatie en dienstverlening De folders over digitale inclusie ontwerpen en verspreiden.	2 ^e kwartaal 2025
Thema Discriminatie Het opstellen van de verordening antidiscriminatievoorziening waarin de uitvoering van de antidiscriminatievoorziening wordt vastgelegd.	4 ^e kwartaal 2025
Thema hoe verder De zelfscan VN-verdrag Handicap wordt uitgevoerd op de thema's Vrije tijd, Welzijn, gezondheid & ondersteuning en Algemeen	3 ^e kwartaal 2025